

## Las Vacaciones de M. Hulot

*Les Vacances de M. Hulot*, Jacques Tati, 1953

Hulot arriba a un petit poble costaner per passar les vacances. La seva particular idiosincràsia no passarà desapercebuda als hostes de l'hotel, immersos en l'ensopiment general de la rutina estiuenca.

Jacques Tati va ser un director incomprès a la seva època i sovint maltractat per la crítica. Tot i així, la figura de Tati continua con-templant-se com un artista aïllat i inclassificable, renovador del gènere còmic i precedent del cinema modern.

El segon llargmetratge, després de *Jour de Fête*, d'aquest director d'origen rus (el seu veritable cognom era Tatischeff), ens situa a Saint-Marc-sur-Mer, una població costanera a la Bretanya francesa on turistes de diferents nacionalitats passen les seves vacances d'estiu. La monotonia de la rutina vacacional només es veu interrompuda per l'arribada d'un estrambòtic personatge anomenat Sr. Hulot (mai arribem a saber el seu nom), qui fa tots els possibles per integrar-se en aquesta comunitat d'estiuejants, però que sovint els seus esforços acaben en un desenllaç del tot inesperat. Al final, tot s'acaba bé i és Hulot, malgrat ser un element pertorbador, qui no deixa de ser un agent benefactor que insufla aires nous a aquesta comunitat una mica rànica i robotitzada.

### Tati vs Hulot vs Charlot

Al 1953 amb *Les Vacances de M. Hulot*, Tati estrena aquest per-

sonatge protagonista que ell interpreta i en les tres pel·lícules posteriors. Tati es va inspirar en un company del servei militar anomenat Lalouette. D'ell sembla que va copiar la forma de caminar i la bondat inofensiva del caràcter.

Físicament, l'*alter ego* de Tati (el director s'hi sentia molt identificat) és una persona d'aparença força normal, que es caracteritza només per la seva alçada (Tati mesurava 1,87 m), uns pantalons massa curts que deixen veure uns mitjons cridaners i el costum de fumar en pipa. Més endavant, Tati afegeix la gavardina.

Malgrat les connexions que s'han fet d'aquest personatge amb Charlot, les similituds entre ambdós no van més enllà d'una certa inadaptació a la societat on viuen, doncs tant la seva psicologia com l'essència de la comicitat són força diferents. Hulot no és un heroi i al final tampoc es queda amb la noia.

Hulot és l'home del carrer que pretén passar desapercebut, però les coses sovint se li giren en contra. Per altra banda, si l'enginyer de Charlot provoca comicitat i el salva de moltes situacions, Hulot

no depèn del talent per sortir-se'n. Més aviat el contrari, els esdeveniments el controlen a ell, fet que la comicitat sigui accidental.

El personatge va tenir un gran èxit tot just estrenada la pel·lícula i va crear escola, entre els més il·lustres dels seus deixebles, Rowan Atkinson. Només cal veure el cotxet que porta Hulot i Mr. Bean amb el mini.

Hulot, objecte de nombrosos estudis, ha estat fins i tot interpretat en clau metafísica. La seva naturalesa espiritual es contraposa a la materialitat de la resta de personatges i, com un enviat diví, aconsegueix trastocar i donar un sentit nou a les vides d'aquells que el rodegen.

### Els francesos de vacances

Els films de Tati es situen sempre espacial i temporalment en el moment històric en el qual foren rodats, això els dóna un valor documental.

En aquest cas, el marc històric el proporciona la recuperació econòmica francesa després de la II Guerra Mundial, recuperació que va permetre el benestar suficient perquè la classe mitjana pogués gaudir de vacances estivals, això

sí, dins de la pròpia geografia. La Bretanya francesa es va convertir així en el lloc més freqüentat per aquesta classe mitjana. Tati ens mostra el comportament i els costums del ciutadà mig francès, per extensió occidental, que ni en època de vacances aconseguix desfer-se de la rutina diària, la qual cosa l'impedeix realment del descans. L'actitud distesa de Hulot posa en evidència l'alienació i l'automatisme mental que pateixen els conciutadans.

### L'estil Tati

Qui ha vist una pel·lícula de Tati és capaç de reconèixe'l en la següent, això és a causa d'una sèrie de trets peculiars que fan referència a la posada en escena fílmica, la ideologia i l'humor, i que persisteixen en tota l'obra.

El cinema de Tati és un cinema visual on hi predomina el pla seqüència i el pla general a causa de la importància de la mímica corporal, herència del bagatge teatral, aconseguint l'efecte de "realisme objectiu" que tant reivindicava André Bazin des de Cahiers.

Tati també destaca en l'apartat de sonorització, ja que integra tots els elements audibles (sorolls, música i veu humana) a parts iguals, en obvi detriment de la veu, en el so de les pel·lícules. Això fa que l'hagin considerat hereu dels grans mestres del cinema mut. Fa ús de silenci per destacar per contrast un so determinat i emfasitzar així la comicitat (pensem en el partit de ping-pong en un espai ple de gent en silenci).

Pel que fa a l'humor, Tati recupera el gènere còmic (no comèdia), gènere que es caracteritza per la successió de situacions en les quals el *gag* es constitueix en l'element bàsic de comicitat del film. Malgrat totes

les referències fetes al *slapstick* per explicar l'obra, el cert és que el director dota les pel·lícules d'una estètica allunyada dels models del cinema mut. L'humor es basa en l'observació de fets corrents i habituals i és la caricaturització d'aquestes situacions allò que defineix la seva comicitat.

### Fitxa tècnica

#### *Equip tècnic*

Director: Jacques Tati  
Guió: Jacques Tati, Henri Marquet  
Fotografia: Jacques Mercanton  
Música: Alain Romans  
Muntatge: Jacques Grassi  
Productor: Fred Orain  
País: França  
Durada: 83 minuts

#### *Equip artístic*

Jacques Tati: Monsieur Hulot  
Nathalie Pascaud: Martine  
Louis Perrault: Fred  
Michelle Rolla: la tieta  
André Dubois: el comandant  
Valentine Camax: l'anglesa  
Lucien Frégis: propietari de l'hotel

### Filmografia

1949

*Jour de fête*

1953

*Les vacances de M.Hulot*

1958

*Mon Oncle*

1967

*Playtime*

1971

*Trafic*

1974

*Parade*